

Strategian kärkihankkeet 6/2025

- 1. Johtava ympäristökaupunki Lahti**
- 2. Osaava Lahti**
- 3. Elävä Lahti**
- 4. Hyvinvoiva Lahti**
- 5. Houkutteleva työyhteisö Lahti**

Kärkihankkeiden tilanne 6/2025

SIVI

 Tavoitteet ovat toteutumassa

 Tavoitteiden toteuttamisessa on haasteita ja osa on vaarassa jäädä kesken

 Tavoitteet eivät ole toteutumassa

1. Johtava ympäristökaupunki Lahti

2. Osaava Lahti

3. Elävä Lahti

4. Hyvinvoiva Lahti

5. Houkutteleva työyhteisö Lahti

8KPL

0KPL

0KPL

Johtava ympäristökaupunki Lahti

Tavoitteet ovat toteutumassa

Tavoitteiden toteuttamisessa on haasteita ja osa on vaarassa jäädä kesken

Tavoitteet eivät ole toteutumassa

SIVI

Edistämme luontoposiitivisuutta

Edistämme uusiutuvia käyttövoimia liikenteessä

Tiivistämme yritysysteistyötä ilmasto- ja luontotavoitteissa

Toteutamme kestävän liikkumisen vuoden 2025

Vauhditamme siirtymistä kestäväan rakentamiseen

Edistämme asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä
luontolähtöisesti: Luontoaskel terveyteen –planetaarisen terveyden ohjelman
toteutus

Tukee strategian tavoitteita:

- Lahti on hiilineutraali 2025
- Kiertotalous liiketoiminta kasvaa
- Lahtelaiset ovat terveempiä ja liikkuvat enemmän
- Suurin osa uudesta rakentamisesta sijoittuu kestäville kaupunkirakenteen vyöhykkeille
- Luonnon monimuotoisuus vahvistuu???

Johtava ympäristökaupunki

- Tavoitteet ovat toteutumassa
- Tavoitteiden toteuttamisessa on haasteita ja osa on vaarassa jäädä kesken
- Tavoitteet eivät ole toteutumassa

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	KÄYTTÖSUUNNITELMAN TOIMENP.	TEHDYT TOIMENPITEET 6/25 MENNESSÄ
Edistämme luontoposiitiivisuutta (Elvo+kymp+sivi)	Elvo: Lähtö: Strategiaan kirjattu tavoitteeksi luonnon monimuotoisuuden vahvistuminen, sen toteuttamiseksi asetettu/valmisteltu luontoposiitiivisuustavoite ja laskettu luontojalanjälki. Tavoite: Toimenpideohjelma laadittu ja toteutus aloitettu. Kymp: Lähtö: Kaupunkipuurekisteri on ajan tasalla, kaupunkipuulinjaus ja viheralueohjelma hyväksytty (KV) Tavoite: Kartoitetaan kaupunkitasoisesti katupuupotentiaali (mihin mahtuu) ja tehdään investointiohjelma seuraaville 4-5 vuodelle Tehdään kestäviä ratkaisuja juhlistamaan kaupungin 120 v. juhlavuotta Kehitetään kaavoituksen käyttöön paikallisen tason luontojalanjälki- ja kaavatalouslaskentamenetelmä tutkimusyhteistyön kautta. Sivi: Perusopetuksen ympäristökasvatusohjelman laatiminen lv 2024-25, toimeenpano 1.8.2025 alkaen	Kuntalaiskysely, tehty/ei Toimenpideohjelman valmiusaste Katupuupotentiaali on kartoitettu kaupunkitasoisesti, kyllä/ei Uusia katupuita lisätty lkm. Investointiohjelma valmis, (kyllä/ei) Viherkertoimen käyttö asemakaavoissa ja rakennusluvissa (kpl) (= ”luontokädenjälki”) Kaavatalous- ja luontojalanjälkilaskennan menetelmiä on kehitetty ja pilottikohde laskettu 2025. Jatkuu seuraavina vuosina. Toimeenpanon aloitus 1.8.25 alk. (kyllä/ei)	- Liikenneviheralueiden ja katupuupotentiaalin kartoittaminen ja lisäistutusten toteutus käyttötaloudesta vuosittain seuraavat 4 vuotta. - Asemakaavoissa huolehditaan, että uuden rakennusjärjestyksen (1.1.2025) edellyttämä viherkerroin on mahdollista saavuttaa. - Kehitetään paikallisen luontojalanjäljen laskentamenetelmää yhteistyössä LUT tutkimustiimin kanssa. - Luontojalanjäljen laskentaa pilotoidaan yleiskaavan toteutumattomilla reservialueilla. - Luontojalanjäljen laskentaa pilotoidaan asemakaavoituksessa (yhdessä pientaloalueen asemakaavassa ja yhdessä elinkeinoelämän alueen asemakaavassa) - Luontohaittojen lieventämishierarkian hyödyntämistä kokeillaan asemakaavojen vaikutusten arvioinnissa. - Juhlavuoden 120 puuta istutetaan eteläisten sisääntuloteiden varsille 1-2 kohteeseen kaupungin hallinnoimille alueille 2025. Perusopetuksen ympäristökasvatusohjelman laadinta ja kytkeminen perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteisiin ja sisältöihin keväällä 2025. Sivistyslautakunnan käsittely 5/25 mennessä, toimeenpano ja jalkautus 1.8.2025 alkaen.	-Luontoposiitiivisuustiekartta on valmisteltu: ei ole vielä hyväksytty -Maaliskuun sidosryhmätapaaminen kokosi yhteen noin 100 sidosryhmien edustajaa luontoposiitiivisuus ja –terveys teeman äärelle. -Luontoposiitiivinen elämä hankkeen vaihe 1 saatiin päätökseen ja vaiheelle 2 saatiin jatkorahoitusta 30.9.2026 asti. Vaihe 2 on käynnistetty toukokuussa 2025. Kaupunkiympäristölautakunta päätti viherkertoimen käyttöönotosta kokouksessaan 23.4.2025. Viherkertoimen käyttöä edellytetään rakennusjärjestyksen mukaisesti omakoti- ja paritaloja suuremmissa uudis- ja lisärakentamishankkeissa. Laskentamenetelmiä kehitetään Planet-työkalussa yhteistyössä Sitowisen kanssa kahdessa kehittämishankkeessa: yleiskaavatason ilmastolaskenta ja luontojalanjäljen laskenta. Juhlavuoden puiden Istutussuunnitelma Uudenmaankadun viheralueille on valmis. Istuttaminen tehdään syyskuu 2025. Perusopetuksen ympäristökasvatusohjelman laadinta on toteutunut suunnitelman mukaisesti. Ympäristökasvatusohjelman jalkautus alkaa elokuussa 2025.

Johtava ympäristökaupunki

Tavoitteet ovat toteutumassa

Tavoitteiden toteuttamisessa on haasteita ja osa on vaarassa jäädä kesken

Tavoitteet eivät ole toteutumassa

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	KÄYTTÄSUUNNITELMAN TOIMENP.	TEHDYT TOIMENPITEET 6/25 MENNESSÄ
Toteutamme kestävän liikkumisen vuoden 2025 (Kymp + elvo+ sivi)	Lähtö: Liikennesektorilla tarvitaan merkittäviä päästövähennyksiä asetettuihin tavoitteisiin pääsemiseksi. Tavoite: Kestävän liikkumisen vuosi toteutetaan laajassa yhteistyössä. Teemavuonna toteutetaan erilaisia kokeiluja sekä viestintää kestävän liikkumisen ja Lahden elinvoimaisuuden edistämiseksi. Joukkoliikenteen matkustajamäärä kasvaa 3,5% vuodessa. Lähtö: Työsuhdematkalippua on vuonna 2024 pilotoitu yrityksille. Mankeli-työsuhdematkalippua ei tällä hetkellä ole. Tavoite: Kehitetään Mankelien ja joukkoliikenteen integroimista esimerkiksi yhteisillä lipputuotteilla tai kampanjoilla. Tavoitteena lisätä työsuhdematkalipun käyttöä. Tavoitteena lisätä mankelien käyttöä 10%. Kehitetään tapahtumiin saapumista kestäväillä kulkumuodoilla: Aktiivinen yhteistyö LSL. Tavoitteena 5 yhteistyökumppania.	Päästövähennysv aikutukset Joukkoliikenteen käyttö, Työsuhdematkalipun käyttö. Yhteistyökumppaneiden lkm. Mankelien käyttömäärät Yhteistyökumppaneiden lkm.	Joukkoliikenneyksikkö: Lisätään asiakastuntemusta asiakassegmentointitutkimuksella, jonka pohjalta esimerkiksi markkinointia voidaan kohdentaa asiakasryhmiin, joissa on suurin matkustuspotentiaali. Joukkoliikenteen houkuttelevuutta parannetaan liikennöinnin luotettavuuteen panostamalla. Työmatkaliikkumista edistetään aktiivisella yritysyhteistyöllä. Esimerkiksi hinnoittelu-uudistuksessa on huomioitu työmatkaliikkuminen. Teknisten edellytysten täytyessä otetaan käyttöön joukkoliikenteen ja kaupunkipyörät yhdistävä lipputuote, jonka hinnoittelusta on jo päätetty. Myös työsuhde-/liikuntaeduilla maksaminen on tavoitteena ottaa käyttöön kaupunkipyöräjärjestelmään. Tapahtumalipun käyttöä edistetään aktiivisella tapahtumajärjestäjien kontaktoinnilla. Sivistyspalvelut osallistuu kestävän liikkumisen vuoden toteutuksen kokeiluihin ja viestintään	Asiakassegmentointitutkimus on valmistunut. Segmenttien käyttöönottoa valmistellaan vuoden aikana. Työmatkaliikkumisen edistämisen panostus on ajoitettu alkaen Q3:sta. Epassi saataneen maksutavaksi vuoden 2025 aikana, joka on todettu yhdeksi haasteeksi työmatkaliikkumisen osalta. Mankeleiden osalta Edenred-maksutapa on saatu käyttöön. Mankeleiden matkamäärät on kasvanut huhti-kesäkuussa n. 7,3 % edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Tapahtumalippuyhteistyöstä on Q1 aikana sovittu kahden yksittäisen tapahtumajärjestäjän kanssa. Lisäksi yhden toimijan kanssa on neuvottelut käynnissä. Tapahtumalippuyhteistyötä edistetään vuoden edetessä edelleen aktiivisesti ja tavoitellaan kumppaneiksi myös jatkuvia tapahtumia kuten urheilu- ja kulttuuritapahtumien järjestäjiä. Lahden seudun joukkoliikennelautakunta on kevään 2025 aikana päättänyt mahdollisuudesta järjestää lisäbussivuoroja tapahtumiin mikäli kävijämäärät sitä edellyttävät. Päätös mahdollistaa useammalle tapahtumalle tapahtumalipun käyttöönoton. Joukkoliikenteen matkustajamäärät Q2 jälkeen -0,5% edelliseen vuoteen verrattuna. Koulumatkaliikkumisen kehittämisen pilointitoimet pääosin tehty ja koululiikkumissuunnitelmat aloitettu. Asukasviestintäkampanja Kestävät lahtelaiset liikkujat. Nuorten harrastusmatkakysely toteutettu yhteistyössä urheiluseurojen kanssa. Työmatkaliikkumiskysely valmisteltu ja toteutettu (mukana kaupungin lisäksi hyvinvointialue, konserniyhtiöitä). Tapahtumalipun kehittämistä edistetään LSL:n kanssa. Tapahtuma-alueiden sopivuus erilaisille kulkumuodoille (pysäköinti, tilankäyttö jne.) on selvityksessä.

Johtava ympäristökaupunki

Tavoitteet ovat toteutumassa

Tavoitteiden toteuttamisessa on haasteita ja osa on vaarassa jäädä kesken

Tavoitteet eivät ole toteutumassa

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	KÄYTTÖSUUNNITELMAN TOIMENP.	TEHDYT TOIMENPITEET 6/25 MENNESSÄ
Edistämme asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä luontolähtöisesti: Luontoaskel terveyteen – planetaarisen terveyden ohjelman toteutus (Elvo+kymp+sivi)	Tavoite: 1) Luontoaskel terveyteen – ohjelman päivitys 2) Lahden luontoalanjäljen laskentatieto ja toimenpiteet luontoposiitiivisuuden saavuttamiseksi käynnistyvät. 3) Verkostojen kanssa yhteistyön tiivistäminen. Tavoitteena 1-2 yhteistä toimenpidettä/projektia. Sivi: Kasvisruoan menekin lisääminen. Ruokahävikin määrän vähentäminen koulu- ja päiväkotiruokailussa.	Luontoaskel terveyteen – ohjelma päivitetty yhteistyössä Päijät-Hämeen hyvinvointialueen ja Lahden yliopistokampuksen kanssa. (kyllä/ei) Luontoaskel terveyteen – Lahden toimenpideohjelma vahvistettu (kyllä/ei) Yhteisten toimenpiteiden/projektien lkm. Kasvisruoan syöty määrä koulu- ja päiväkotiruokailussa. Ruokahävikin määrä koulu- ja päiväkotiruokailussa.	-Lahden toimenpideohjelman päivitys ja vieminen ympäristövahtiin -Planetaarisen terveyden viestintää -Teeman EU-hankkeiden toteuttaminen (One Health 4 Cities ja OneHealthGov) Kasvisruokaa tarjotaan päivittäin. Järjestetään makuraateja kouluissa ja päiväkodeissa, osallistetaan lapset ja nuoret ruokalistasisällön kehittämiseen sekä kehitetään kasvisruokareseptejä. Palveluntuottaja seuraa reaaliajassa ruoan menekkiä ja reagoi nopeasti muuttuviin menekkimääriin. Suunnitellaan ja edistetään hävikkiruoan hyödyntämistä nuorisopalveluiden järjestämässä toiminnassa.	- Luontoaskel terveyteen – ohjelma on päivitetty (kyllä). - Lahden toimenpideohjelma on valmistelussa, ei ole vahvistettu (ei). - One Health Gov -projekti sai Interreg Europe –rahoituksen ja hanke käynnistyi 1.5.2025. Hankkeen päävastuu on Lahden yliopistokampuksella. Lahti on hankepartnerina. Hankkeen kv-partneritapaaminen järjestettiin Lahdessa toukokuussa. Paikalliset sidosryhmät tavattiin toukokuussa ja yhteistyön suunnittelu käynnistyi. - One Health 4 Cities –hanke käynnissä. Hankkeen kv-partneritapaaminen järjestettiin Lahdessa helmikuussa. Hankkeessa on Lahdessa toteutettu mm. ympäristökasvatuksen pilotointia ja tuotettu opetusmateriaaleja kouluja varten. - Luontoaskel terveyteen – ohjelman sidosryhmäviestintä on aloitettu (uutiskirje). Henkilöstölle suunnatut luontoaamukahvitilaisuudet (teams) ovat jatkuneet. Niissä asiantuntija-alustuksia planetaarisen terveyden teemoista painottuen luontoaiheisiin. Myös koulujen ympäristökasvatusohjelman sisällöissä mukana planetaarisen terveyden edistäminen. Kasvisruokaa on tarjottu ajalla 1-6/2025 päiväkodeissa 24 760 kg sekä kouluissa ja monitoimitaloissa 36 213 kg. Ruokahävikkiä on onnistuttu vähentämään. Ajalla 1-6/2025 ruokahävikin määrä on ollut 44 164 kg (49 204 kg 1-6/2024).

Osaava Lahti

Tavoitteet ovat toteutumassa

Tavoitteiden toteuttamisessa on haasteita ja osa on vaarassa jäädä kesken

Tavoitteet eivät ole toteutumassa

SIVI

Houkuttelemme uusia yrityksiä, turvaamme nykyisten yritysten laajennusmahdollisuudet, kasvatamme yritystonttitarjontaa ja systematisoimme kaupungin yritysysteistyötä.

Edistämme ja tuemme LUT-yliopiston kasvua Lahdessa entisestään.

Tiivistämme yrittäjyyskasvatus -yhteistyötä yritysten ja järjestöjen kanssa

Kehitämme Lahden ja Päijät-Hämeen työllisyysalueen työnantaja- ja yritysasiakkaiden palvelukonseptin

Edistämme työllisyyspalvelujen normien purkua toteuttamalla alueellisia pilotteja esim. VM:n käynnistämien hankkeen osana

Panostamme nuorten, alle 29-vuotiaiden sekä juuri työttömäksi jääneiden (0-6 kk) työllistymiseen. Näin vähennämme kaupungin rahoitusvastuuta työttömyysturvan rahoituksesta ja estämme pitkäaikaistyöttömyyttä.

Käynnistämme perusopetuksen englanninkielisen opintopolun ja laajennamme IB-lukion kaksisarjaiseksi.

Tukee strategian tavoitteita:

- Yritysten ja työpaikkojen määrä kasvaa
- Yrittäjien arvio elinkeinopolitiikasta paranee
- Yritysten investoinnit lisääntyvät Lahden alueella
- Lahdessa on korkeakouluopiskelijoita 8500 hlöä v. 2026 ja 10 000 hlöä v.2030
- Lahden koulutustaso nousee
- Työllisyys kehittyy positiivisesti
- Osaavan työvoiman saatavuus parantuu

- Tavoitteet ovat toteutumassa
- Tavoitteiden toteuttamisessa on haasteita ja osa on vaarassa jäädä kesken
- Tavoitteet eivät ole toteutumassa

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	KÄYTTÖSUUNNITELMAN TOIMENP-	TEHDYT TOIMENPITEET 6/25 MENNESSÄ
Tiivistämme yrittäjyyskasvatus - yhteistyötä yritysten ja järjestöjen kanssa (Elvo+sivi)	Perusopetus: Yrittäjyyskasvatusohjelman päivitys ja kytkeminen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tavoitteisiin ja sisältöihin lv 2024-25. Toimeenpano 1.8.2025 alkaen.	Yrittäjyyskasvatusohjelman toimeenpano 1.8.2025 alk (kyllä/ei) Yrityskyläkäynnit toteutuvat suunnitellusti (k yllä/ei)	Tiivistämme yrittäjyyskasvatus - yhteistyötä yritysten ja järjestöjen kanssa. Yrittäjyyskasvatusohjelman päivitys ja kytkeminen perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteisiin ja sisältöihin keväällä 2025. Sivistyslautakunnan käsittely 5/25 mennessä Toimeenpano ja jalkautus 1.8.2025 alkaen Yrityskylä-käyntien toteutukset suunnitellusti keväällä 2025	Mm. Gaudialle saatu uusia työnantajakumppaneita toteuttamaan työelämäpäivää (Ramboll, Design Kumina, Päijät-sote). Yrittäjyyskasvatusohjelma etenemässä ja yrityskylävierailut jatkuvat 6. ja 9. luokilla Opetussuunnitelmamuutosten valmistelu on toteutunut suunnitellusti: Yrittäjyyskasvatusohjelma on kytketty osaksi Lahti oppimisympäristönä –kokonaisuutta. Jalkautus alkaa elokuussa 2025. Yrityskyläkäynnit ovat toteutuneet suunnitellusti kevätlukukaudella 2025.
Käynnistämme perusopetuksen englanninkielisen opintopolun ja laajennamme IB-lukion kaksisarjaiseksi. (Sivi)	Lähtö: Selvitys perusopetuksen englanninkielisen opintopolun toteuttamisen mahdollisuuksista sekä kustannuksista ja aikataulusta toteutettu on lv 2023-24. Tavoite: Toimenpiteiden tarkentaminen ja hakumenettelyn käynnistäminen lv 2024-25 sekä opetuksen järjestämisen aloittaminen 1.8.2025 alkaen. IB-lukion kaksisarjaisuus: Lähtö: Kustannukset on 06/24 mennessä arvioitu. Tavoite: Suunnittelu jatkuu vielä koko lukuvuoden 24/25 Todennäköinen aloitus 08/25	Englanninkielinen opintopolku, ns. natiivipolku, käynnistyy 1.8.2025 (kyllä/ei) Vähintään 25 opiskelijaa aloittaa lv. 25-26	Perusopetuksen englanninkielisen opetuksen järjestämisen valmistelu 1-4/2025, Sivistyslautakunnan käsittely 4/2025 mennessä. hakuprosessi 5-8/2025, opetuksen käynnistäminen 1.8.2025 alkaen. Käytännön toimenpiteet, että syksyllä 2025 aloittaa IB-linjalla pilottiryhmä kiinalaisia opiskelijoita	Perusopetuksen englanninkielisen opetuksen järjestämisen valmistelu on toteutunut suunnitellusti. Opetukseen haku on käynnistynyt kesällä 2025 ja opetuksen käynnistämiseen on valmius elokuusta alkaen.

Hyvinvoiva Lahti

Tavoitteet ovat toteutumassa

Tavoitteiden toteuttamisessa on haasteita ja osa on vaarassa jäädä kesken

Tavoitteet eivät ole toteutumassa

SIVI

Vahvistamme kuntalaisten osallisuutta ja mahdollisuuksia vaikuttaa kaupungin kehittämiseen.

Edistämme liikunnallista elämäntapaa.

Kehitämme yhdistysyhteistyötä

Vahvistamme yhtenäistä ehkäisevää päihde- ja mielenterveystyötä.

Luomme strategiset suuntaviivat ikääntyneiden asumistarpeisiin vastaamiseksi yhteistyössä HVA:n kanssa 2025-2026

Tukee strategian tavoitteita:

- Lahtelaiset ovat terveempiä ja liikkuvat enemmän
- Lähiluonnon virkistyskäyttömahdollisuudet kasvavat
- Matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksien saavutettavuus paranee
- Lasten ja nuorten terveelliset elintavat, turvallisuuden ja osallisuuden kokemukset sekä koettu hyvinvointi paranevat
- Päihteidenkäyttö vähenee

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	KÄYTTÖSUUNNITELMAN TOIMENP.	TEHDYT TOIMENPITEET 6/25 MENNESSÄ
Edistämme liikunnallista elämäntapaa. (sivi)	Lähtö: Move!-tulosten käsittely on ollut hajanaista. Tavoite: Lukuvuonna 2024-2025 rakennetaan Lahden Move-polku, ns. "Lahden malli", jolla yhtenäistetään käytänteitä Lahden kaikilla kouluilla ja terveydenhuollossa. Lahden Move-polku -hankkeen tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia Move!-mittaustuloksia (fyysisen toimintakyvyn seurantajärjestelmä) hyödyntäen, tehostaen toimijoiden välistä yhteistyötä ja arkiliikuntaa lisäten.	- Lahden Move-polun rakentaminen lv 24/25 (kyllä/ei) - Toimeenpano 1.8.2025 alkaen (kyllä/ei)	Move-polku päivitetään osaksi kaupungin liikuntakasvatusohjelmaa. Lisätään oppilaiden, vanhempien ja henkilöstön hyvinvointiosaamista syksyllä 2024 toteutetun nykytilan arvioinnin kautta nousseiden kehittämiskohteiden mukaisesti. Pilotoidaan koulu-pt -toimintaa valituilla kouluilla ja kehitetään liikuntaneuvonnan palvelupolkua perusopetuksessa ja kouluterveydenhuollossa	Toimenpiteet ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti. Lisäksi on saatu jatkorahoitus kehittämistyön jatkamiseksi lukuvuonna 2025-2026.
Vahvistamme yhtenäistä ehkäisevää päihde- ja mielenterveystyötä. (Sivi)	Lähtö: Nuorten päihteiden käyttö ja mielenterveyden haasteet ovat kasvaneet. Tavoite: Ehkäisevä työn toiminta on kirjattuna eri tulosityksiköiden suunnitelmiin ja sitä toteutetaan suunnitelman mukaisesti. Toimenpiteiden toteutumista seurataan säännöllisesti.	- Toiminta kirjattu suunnitelmiin (kyllä/ei) - Toteutus suunnitelman mukaisesti.	Nuorisopalveluiden kehittämisohjelman mukaisesti rakennetaan alueellisen nuorisotyön palveluohjauksen malli sekä tarjotaan ehkäisevän päihdetyön ja mielen hyvinvoinnin tukipalveluita nuorille. Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa vahvistetaan suunnitelmien mukaista ehkäisevää työtä lapsen ryhmään kuulumista ja osallisuutta tukemalla, vuorovaikutusta sekä tunne- ja turvataitoja vahvistamalla ja vanhemmuutta tukemalla. Perusopetuksessa vahvistetaan yhtenäisten ja vaikuttavien toimintamallien mukaista ennaltaehkäisevää työtä. Varmistetaan ennaltaehkäisevä työ osana perusopetuksen rakenteita (toimintaa ohjaavat suunnitelmat sekä toimeenpano).	Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen osalta toteutettu. Perusopetuksessa toimenpiteet ovat toteutuneet suunnitellusti. Kevätlukukaudella 2025 on esim. vahvistettu koulupoissaoloihin puuttumisen mallin mukaista toimintaa sekä tiedolla johtamisen edellytyksiä poissaoloihin puuttumiseksi.

Houkutteleva työyhteisö Lahti

SIVI

Tavoitteet ovat toteutumassa

Tavoitteiden toteuttamisessa on haasteita ja osa on vaarassa jäädä kesken

Tavoitteet eivät ole toteutumassa

Kehitämme ja vahvistamme työnantajamielikuvaa

Kehitämme valmentavaa johtamista koko työyhteisössä

Käynnistämme mentorointiohjelman

Valmistelemme kaupungin strategian laajassa yhteistyössä

Onnistumme TE-palveluiden muutosjohtamisessa

Tukee strategian tavoitteita:

- Lahden maine hyvänä työnantajana vahvistuu
- Kaupungin henkilöstön työhyvinvointi parantuu

Houkutteleva työyhteisö Lahti

Tavoitteet ovat toteutumassa

Tavoitteiden toteuttamisessa on haasteita ja osa on vaarassa jäädä kesken

Tavoitteet eivät ole toteutumassa

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	KÄYTTÖSUUNNITELMAN TOIMENP.	TEHDYT TOIMENPITEET 6/25 MENNESSÄ
Kehitämme valmentavaa johtamista koko työyhteisössä (koha+kymp+sivi+elvo)	Lähtö: Esihenkilötyön arvosana 2023= 3,76/5 Kokonaisarvosana työhyvinvoinnin kokemuksesta 2023 =3,87/5 Tavoite: - Esihenkilötyön ja työhyvinvoinnin kokemukset arvosanat pysyvät samalla korkealla tasolla (hyvä) tai paranevat. - Valmentavan johtamisen ylläpito ja kehittäminen - Tukea toimivaa vuorovaikutusilmapiiriä, jonka lopputuloksena on uskaltava- kehitys- ja kokeilumyönteinen työyhteisö.	- Esihenkilötyön arvosana - Kokonaisarvosana työhyvinvoinnin kokemuksesta - Työhyvinvointikysely uudistetaan vuodelle 2025	- Henkilöstöpalvelut luo koulutusmateriaalit ja työkalut käsitellä valmentavaa johtamista työyhteisön näkökulmasta - Viestintä, ohjeistus ja tuki koko organisaatiolle - Järjestetään yhteistyössä LAB ammattikorkeakoulun kanssa uusi valmentavan johtamisen valmennusryhmä esihenkilöille	- Valmentavan johtamisen tiimoilta järjestettiin kevään aikana kaksi tunnin pituista webinaari aiheista: Valmentavaa johtamista työyhteisöille ja muutoskyvykkyys osana valmentavaa työkalutuuuria, tallenteet katsottavissa intrassa - Lisäksi intrassa on julkaistu valmennusvideosarja, kolme lyhyttä videota aiheista: Valmentava johtaminen lyhyesti, Luottamuksen rakentaminen, Kuuntelemisen taito. Videoita voidaan katsoa työyhteisössä esim. yhdessä keskustellen - LAB ammattikorkeakoulun kanssa järjestettiin alkuvuodesta uusi valmentavan johtamisen ryhmä, osallistujia oli yli 20 - Koko KYMPIn henkilöstön Kymppikahvit pidetty 13.6.2025 - KYMP esihenkilöiden aamupäivät pidetty 14.1 ja 29.4.. Syksyn tapaamisten kalenteroitu ja vetovastuut sovittu - Asemakaavoituksen kehittämisiltapäivä pidetty 12.2., seuraava on 7.5. - Asemakaavoitus on myös 5.3. ja 12.3. pitänyt koko KYMPin aloituskokousiltapäivät alkavista asemakaavatoista (yhteistyön vahvistaminen, työn kulkujen selkiyttäminen) - Koko Kympin laatutyölinjaukset käsitelty KYMP-johtoryhmässä. Odotetaan HEPAn linjausta laatulisästä. Laatutyön tavoite kehittää yhteisesti KYMP laatutyötä, joka viime vuosina jäänyt vähemmälle huomiolle - Perusopetuksessa on tuettu valmentavaa johtajuutta sekä koulujen tiimitoiminnan kehittämistä.